

Előfizetési feltételek

helyben hához bordva vagy vidékre postán küldve:
 Égész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

szentiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:

Nagyenyedi
 Könyvnyomda és Papir-
 árugyár részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A románok és a kath. autonómia.

A katolikus autonómia megalkotásától még messze vagyunk. A huszonhetes bizottság által kidolgozott tervezet egyházi jogi és dogmatikai, valamint államjogi szempontból alapos korrektrúra szorul. A vélemények igen elágazók a kongresszuson. A kisebbségi külön vélemény és a 27-es bizottság tervezete pedig soha össze nem egyeztethető. Ennélfogva ki tudná előre látni, hogy mikor lesz vége a két év óta már permanenciában levő szervező kongresszus munkálatainak? A kongresszus tagjai sem igen siettetik a dolgot. A katolikus autonómia különben soha sem volt égető kérdés. Harmincz esztendeig még a mozgalom is születel.

De ennek a még meg sem született katolikus autonómiának már megvan a halálos ellensége. A görög katolikus románok részéről már rég halljuk, hogy ők soha bele nem mennek az országos autonómia-szervezetbe és nem engedik, hogy rájuk oktrojálják a magyar hittestvérek által kidolgozott szervezetet. Előbb lapjaikban folyt a polemia. Majd Mihályi érsek a püspöki konferencián tiltakozott. Most pedig megindították a mozgalmat a román egyházmegyékben az autonómia ellen.

Mi „benevolus spectator“-ként nézzük az egész autonómiai mozgalmat. Követvén a magyar kormány szándékát, ki semmiféle közvetlen befolyást nem akar gyakorolni a kongresszusra. Ott nincs kormánypárt. A kormány csupán kötelességéhez híven előzőleg jelezte álláspontját abban a nagyszabású „memorandum“-ban, melyet Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter kidolgozott. Ha már most a huszonhetes bizottság tervezetét összehasonlítjuk ezzel a Wlassics-fele memorandummal, azt látjuk, hogy ezek egymástól igen elütök.

Annyi azonban bizonyos, hogy a huszonhetes bizottság dolgozata miatt a kormányt vádolni nem lehet, mert ahhoz semmi köze. Azt nem is teheti magáévá. A románok mégis, kiknek különben nagyon fogyatékan lehetnek az argumentumaik, azt haugoztatják, hogy az autonómia ürügye alatt a magyar kormány, ez a „sovinizta“ és „erőszakos“, most megint a román nemzeti egyház szabadsága és kiváltságai ellen tör. Ime, a 27-es bizottság dolgozata is ezt bizonyítja. Ez

nyílt támadás a balázsfalvi román egyháztartomány függetlensége ellen.

Hát ha a románoknak panaszuk van a huszonhetes bizottság javaslata miatt, azt részletesen előadhatják, kijelenthetik a kongresszuson, melyre szintén megvannak hiva. Ehhez a kritikához joguk van. De az ellen határozottan tiltakozniuk kell, mintha a magyar kormány az egyházak, illetve püspökeik „jurisdikcióját“ megnyirbálni akarná. Olvassák el csak a románok a katolikus kongresszust összehívó királyi leiratot. Ebben határozottan meg van mondva, hogy az autonómiai szervezetnek az egyház alkotmányával és hierarchikus, püspöki kormányformájával teljesen összhangban kell lenni, különben a szervezet legfelsőbb megerősítésre igényt nem tarthat. Ez a leirat a kormány előterjesztésére bocsátott ki.

Merőben alaptalan ráfogás tehát a románok részéről, hogy a balázsfalvi román egyháztartománynak a pápától, az erdélyi fejedelmektől és a magyar királytól adott szabadságát akarnák elvenni. Holott a püspöki joghatóságnak nem szabad csorbát szenvedni az autonómia által. A püspök semmiféle jogosítványát nem tartozik az autonómiai testületre ruházni. Ez tisztán világi vonatkozású lesz. Sőt ennek a 27-es bizottságnak javaslata magasabb igényekkel alig lép fel. Miért is a különvéleményezők tágabb hatáskört kívánnak biztosítani az autonómiának. Ez a román panasz is épp oly alaptalan, mint a többi, a románok állítólagos leigázásáról a magyarok által.

De hisz könnyű belátni, hogy ez az autonómia elleni ellenvetés is mind csak ürügy. A románok egyszerűen nem akarnak semmiféle szervezeti közösségekben lenni a magyarokkal. Ez az igazi ok. Ha a magyarok katolikusok, hát inkább ők nem lesznek katolikusok, csak hogy egy testületbe ne tartozzanak velük még a hitvallásuk révén sem. De vajjon lehet-e komolyan venni az egyházi és vallási sérelmek miatti panaszt azok részéről, kik azzal fenyegetőznek, hogy inkább chismaticusok lesznek, de a katolikus autonómiát el nem fogadják? Mert ők előbb románok és csak azután katolikusok. Aki így beszél, az egyszerűen nemzetiségi politikát csinál. Nemzetiségi politikát csinál ebből a tisztán hitvallási, egyházi ügyből is.

Katolikus ünnep Kolozsvártn.

Az erd. róm. katolikus egyház és Kolozsvár vallásos közönsége e napokban fényes egyházi ünnepet ült. Kétszázéves évfordulóját ünneplé meg annak, hogy Mária képe, egy szent ereklye és illetőleg symbolum, Kolozsvár falai között a kegyesrendiek templomában őriztetik. A szép és megható egyházi ünnepen egy bibornok, négy megyés püspök és egy fölszentelt püspök vett részt, hat előkelősége, disze a római kath. egyháznak. Kolozsvártn időznek most: Schlauch Lőrincz bibornok, Bubicz Zsigmond kassai, Meszlényi Gyula szathmári, Steiner Fülöp székesfehérvári, gr. Majláth Gusztáv erdélyi püspökök és Wolafka Nándor debreczeni felszentelt püspök. Az egyházi ünnepélyek főmomentuma a körmenet volt, melynek lefolyását a M. Polgár a következőkben adja:

Reggel 7 óra előtt már élénk, mozgalmas képe volt a főternek. A plebánia-templomtól a kegyesrendiek templomához és innen vissza a nagy főteri templomba csoportosan jártak a hívek, akik messze vidékekről is eljöttek, hogy részt vegyenek a kegyesrendiek templomában levő Mária-kép 200 éves jubiláris ünnepélyén. A vidékekről már az este özönlött a nép Kolozsvár falai közé, ahol a kath. anyaszentegyháznak hat püspöke volt együtt, hogy emeljek azt a fényt, melyet a templomi ünnepségek rendezésében fejtett ki az egész egyház.

Reggel 7 órakor kezdődött el az ünnepélyesség, amikor Majláth Gusztáv erdélyi püspök fényes segédlettel misézett a főteri anyatemplomban és megáldotta a templomot zsfelásig megtöltő híveit.

Háromnegyed kilencz órakor a papság, a Státusgyűlés tagjai fogadták Steiner Fülöp székesfehérvári püspököt s ezzel kezdetét vette a tulajdonképpeni búcsünnepély.

A főteri templomból 9 órakor indult a menet a kegyesrendiek templomába. Elöl a testületek zászlóik alatt, azután a rózsafüzér tagjai, kezükben szentelt gyertyákkal, ezt követték a jötekonysági nőegyletek, ezután a státusgyűlési tagok, a papság és főpapok egyházi ornatusban, végül a papi segédlet és a nagy közönség.

A kegyesrendiek templomában Bubicz Zsigmond kassai püspök mondotta a misét, mely után Meszlényi Gyula szathmári püspök a főltár előtt állva

TÁRCZA.**A preszákai vérfürdő.**

(1848. október 24-ike.)

A szabadságharc egyik legszomorubb napjának, 1848 október 24-ikének emléke Preszáká falu nevéhez fűződik, mely az Ompoly völgyében, Zalathnától délnek egy órányira van, Gyulafehérvár irányában, ettől mintegy két órányira, a gyulafehérvár-zalathnai vasutvonal mentében.

Nincs egyéb nevezetessége e gyásos hírnél, melyet talán maguk az oláhok is szégyenlenek.

Itt járván a minapában, szentauktól hallottam a borzalmas vérengzés elbeszélését, melyet arról szóló hiteles följegyzésekkel összevetve, a következőkben frisithetem föl a gyásos nap emlékezetét.

1848 nyarán, miként országszerte, az alkotmányos magyar kormány fölhívására Zalathnán is megalakult a nemzetőrség vagy 250 emberből, Nemegyei János bányatanácsos parancsnokságával. Bekés polgárokból állott az, akik minden tüntetéstől és kihívástól tartózkodtak s csupán a kincstár és saját vagyonbiztonságuk védelme lebegett szemük előtt.

Ámde az Erdélyi Érczhegyek között lakó följújtogató oláhságnak is első sorban Zalathnára, a bányavidék fővárosára, ahol töméntelen kincset reméltek, fájt a foga s midőn a kamarilla megkezdette aknamunkáját, a reakció eszközeiül kiválasztott oláhság szabad kezét nyert a nagyszabású császári katonai parancsnok-

ságtól a magyar nemzetőrség lefegyverzésére s ez alatt az ürügy alatt indult meg az oláhok fölkelése, rablása, gyujtogatása, gyilkolása, mely az Erdélyi Érczhegységben és környékén lakó magyarságot könyörtelenül kiirtotta.

Puchner erdélyi katonai főhadparancsnok október 18-án rendeletet bocsátott ki, hogy a nemzetőrség tegye le a fegyvert. Ez a rendelet Zalathnára a nemzetőrséghez el nem jutott. De elhozta azt magával Nagy-Szebenből az oláh nemzeti komité-nak zalathnai ügyvivője, egy Dobra nevű, alattomos, jellemtelen, kétszínű ember, aki dijuok volt a bányagazgatóságnál s míg nyilvánosan főnökét látszott támogatni a rend és béke fontartásában, addig titokban ő készítette elő Zalathna elpusztulását s az ottani magyarság kiirtását.

Dobra október 20-án érkezett Zalathnára Nagy-Szebenből s bizalmasai között titoktartás mellett kiosztotta Puchner rendeletét, de főnökének, a nemzetőrség parancsnokának, egy szót sem szólt arról, nehogy magok jószántából letegyék a fegyvert s így elvegyék az egyetlen ürügyet a magyarok megtámadására. Futárokat küldenek szét a havasi falvakba, fegyverre keltik az oláhságot, népgyüleleteket tartanak s elhatározzák, hogy október 23-án mindenfelől Zalathnára gyűlnek s a magyar nemzetőrséget lefegyverzik s a várost hatalmukba kerítik.

Ugy is történt. Topánfalva felől Farkas Ábrahám, Abrudbánya vidékéről Bálint Simon prefektek, az alsó községekből más tribunok Zalathna felé vezették a fölkelőket s október 23-ára fordulóján mindenfelől kigyultak a hegyeken a táborozó pórhadak őrtüzei.

Janku maga akarta Zalathnát elfoglalni, de a nagyra-vágyó Dobra a gazdag zsákmányt másnak átengedni nem volt hajlandó.

Hiába tesznek a zalathnai bekés hajlamu tekintélyes oláhok is kísérletet a város megmentésére s a magyar őrséggel együtt való megvédelmezésére: a rablásra vágyó tömeggel nem bírtak s a zalathnai oláh őrcsapat letett esküje ellenére a fölkelőkhez csatlakozott s ők magok eresztették be amazokat a bányavárosba.

A magyar őrcsapat megpróbálta az ellenállást; amidőn a fölkelők a várost több ponton följújtották s tamadásra indultak, sortüzet adtak többnyire a levegőbe löve, mindössze 7 fölkelőt sebesítve meg, amitől a fölkelők megrémülve szétfutottak, de ismét összevevődve, a várost minden ponton följújtották.

A belvárosban az első tüzet a Lukács Béla szülőháza vetette egy, a parkon át belopózott zalathnai oláh, akit egy székely cseléd menekülés közben meglőtt úgy, hogy belésántult. Évek multával gyakran kéregetett a sánta gyujtogató alamizsnát Lukács Bélától is, akinek kérdésére, hogy miért gyujtotta föl házukat? csak annyit felelt, hogy olyan volt az idő akkor!

Zalathna magyar lakossága belátván, hogy a várost a mindenfelől beözönlő fölkelőktől nem menthetik meg, menekülésre készültek s október 23-án délután az őrcsappal együtt megindultak a Gyulafehérvár felé vezető országuton közel ezereen. Néhányan otthon maradtak elrejtözve, vagy román jóismerőseik oltalmára bíznva magokat.

Lukács László pénzügyminiszterünk atyját és család-ját — hir szerint — maga Dobra mentette meg a

beszédet tartott, melyben hangsúlyozta a magyarnak ősei hitéhez való ragaszkodását. Kiemelte a Mária-kultusz jelentőségét.

E beszéd után Majláth gr. lépett a szöszekre s beszédében Magyarországot, hivat, papjait Máriának, a magyarok patronájának kegyébe ajánlotta és együtt imádkozott a nagy közönséggel.

Ezután visszatért a körmenet az előbbi rendben az anyateplomba. Ahol elhaladt, az utcán két sorban nagy tömeg állott mindenütt. Az erkélyek és ablakok szintén igen népesek voltak, a honnan a közönség nézte az egyházi zászlók alatt haladó és a „Boldogasszony anyánk” és a Mária-dalt éneklő búcsu-menetet.

A menetben haladtak a papság után: Steiner, Meszlényi, Bubics, Wolafka, Majláth püspökök.

A főtéri templomban történt Schlauch Lőrincz kardinális ünnepélyes fogadtatása Schlauch teljes papi ornátusban jelent meg. A püspök bíboros palástján érdemrendjei ragyogtak.

Mikor a templomba belépett, a Kolozsvári Dalkör az „Ecce sacerdos magnus”-t énekelte, melynek végeztével a nagy ünnepélyes mise vette kezdetét, melyet Schlauch szolgáltatót, akinek Meszlényi, Steiner, Wolafka püspökök, Bíró Béla és Ujfalussy apátok, Tetscher oldalkanonok, Gergely és Steinitzer kanonokok, Pál István referens és még számosan segítettek.

Mise után Wolafka tartott beszédet, dicsőítve Máriát, Magyarország patronáját és hitűségre intve az erdélyi katólikusokat. Wolafka beszéde nagy hatást gyakorolt a hívőkre.

E beszéd után Schlauch bíboros kiosztotta a pápai áldást, melynek végeztével a papság kíséretében visszatért a plebánia-épületben levő lakására, ahol a tisztelgéseket fogadta.

Az ünnepélyességeket fél 1 órakor az összes harangok zugása közben rekesztették be.

A gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium új épületének felszentelése.

Tudvalevőleg Gyulafehérvárt a róm. kath. státus bőkezűsége és Majláth Gusztáv gr. erdélyi püspök támogatásával egy új és díszes főgimnáziumi épület emeltetett a régi tanépület helyére. E díszes, az igényeket minden tekintetben kielégítő tanügyi palota ünnepélyes felszentelése november hó 5-én lesz, a gimn. tanárikar és ifjuság által rendezett alkalmi ünnepélyvel egybekötve.

Tanügyi tekintetben vármegyénkre nézve minden esetre igen hasznosnak, üdvösnek és fontosnak tartjuk a gyulafehérvári főgimnáziumnak most már alkalmas és megfelelő helyen való elhelyezését, mely lehetővé teszi, hogy e híres gimnázium kettőzött erővel folytassa a kultúra terén eddigi áldásos működését.

Az ünnepélyre külön is felhívjuk a gyulafehérvári gimnázium jóakaróinak, támogatóinak, volt növendékei-

nek és az érdekelt szülőknek figyelmét és kérjük, hogy minél számosabban vegyenek részt ez öröm-ünnepben.

Az ünnepély programját egész terjedelmében a következőkben közöljük:

Meghívó a gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium új épületének felszentelésére, valamint az ezzel egybekötött Szent-Imre-ünnepélyre. 1899. nov. 5. a felszentelést a székesegyházban 9 órakor szent-mise előzi meg. A felszentelés kezdődik d. e. 1/211 órakor, melyet az új gimnázium tornacsarnokában nyomban követ a Szent-Imre-ünnepély. D. u. 2 órakor a Hungaria dísztermében közös ebéd lesz. Egy teríték ára 3 frt 50 kr. A résztvenni kívánók szándékukat f. hó 28-ig bezárólag a gimnázium-igazgatóságához jelentsek be.

A Szent-Imre-ünnepély műsora:

1. Szent-Imre himnusz. Zsaskowszky Ferencztől. Éneklő a gimn. ifjuság vegyeskara.
2. Új otthon. Irta: Bálinth György, gimn. tanár. Szavalja: Vakár Arthur, VIII. o. t.
3. Magyar Polonaise. Bihari Jánostól. Előadja: a főgimn. zenekara.
4. Megyek. Irta: Endrődi S. Szavalja: Losonczy György, VII. o. t.
5. Iskola-megnyitásra. Szövegét írta: Bálinth György. Dallamát szerző: Resch L. György. Előadja a gimn. ifjuság vegyeskara.
6. A gyermek álmai. Vachot Sándortól. Szavalja: Murza Tamás, III. o. t.
7. Szombathelyi Induló. Schädltől. Előadja a gimn. zenekar. A gimn. tanárikar és ifjuság.

Tanügy.

Az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. módosítása a népnevelés intenzív fejlesztése szempontjából.*

Mottó: „Minden törvény életrevalóságát a gyakorlati élet mutatja meg; amely törvény a gyakorlatban nem felel meg az ahhoz kötött várakozásoknak; feltétlen elvetendő és újjal helyette teendő.”

Deák Ferencz.

(Folytatás.)

A jelenleg érvényben levő 1868. évi XXXVIII. t. cz., mely nagy sietséggel, a viszonyok nem kellő mérlegelésével, sokkal több jóakarattal mint körültekintéssel lett megszerkesztve, ha nem is gátolja, de szorítja a népnevelés intenzív fejlődését. Valóságos Prokrustes ágya. A nem elég rövidet addig nyújtja, míg nyaka szakad; a hosszabbakat vagy a fejét, vagy a lábát vágja le, ami tökéletesen mindegy.

Legelső teendőnk a nép közönyét, hogy ne mondjam ellenszenvét, megtörni. Erre pedig a törvény holt betűi nem alkalmasak. A szükség törvényt ront. Legtöbben, akik csak a hivatalos helyiségben és §§-ból ismerik a népoktatást, — s fájdalom, intező köreinkben pedig ilyenek sokan vannak — azt hangoztatják, hogy a kato-

* Felolvasta a szerző a tanító-egyesület nagy gyűlésén Abrandányán, 1899. szept. első napjaiban.

náskodást sem szereti a nép, mégis ha szigorúan végrehajtják a védkötelezettségi törvényt, hát túri, pedig éppen egy drága munkaerőt fosztja meg három évig. Ez igaz, csak hogy van egy kis különbség. A katonát, a míg szolgál, az állam ruházza és elemezi, az iskolás gyermeket pedig, amíg iskolába kell járni is a szülő ruházza és elemezi, tehát hasznát is akarja venni.

Itt a törvényt kell alkalmazni a nép viszonyaihoz. Mi földművelő állam vagyunk. Középünk nagy zöme földművelésből él, részint kisbirtokos, ki maga és haza népe műveli földjét, részint napszámos s mint ilyen kora tavasztól késő őszig folyton a mezőn él és családjának minden tagja közre kell, hogy működjen a kenyér és ruházat megszerzésében. Ezért nem barátja a köznép az iskolának, mely őt szegénysége mellett megsegítségétől is megfosztja, ezt persze az tudja legjobban, aki közöttük él — a tanító.

A földművesnek a tavaszi munka beállásával minden gyermekére szüksége van a nagybakra munkájában, a kisebbekre háza, majorsága őrzésében. A legtöbb helyett, míg a tagosítási törvény életbe nem lépett, azt a nagy hibát követték el, hogy a közlegelőket felparcellálták, a helyett, hogy a marhalétszámot limitálták volna. Ugy akkor lett volna egy csordapásztor, míg most minden gazda maga kell őriztesse marháját. Már pedig minden szegény ember igyekszik legalább egy borjut tartani, hogy ősszel családját kiruházhassa, adóját lefizethesse. Kivel őriztesse mással, mint gyermekével?

Nem akarom számokkal untatni a tisztelt gyűlést, csak röviden említem meg, hogy ha összehasonlítjuk a legközelebbi évek mulasztási naplóit, úgy találjuk, hogy a legtöbb mulasztás esik szeptember- és októberre, novemberre már kevés, deczembertől áprilisig nincs mulasztás, áprilisban már kezdődik, május és júniusban: mint szeptemberben. Egyik tanfelügyelőnk megpróbálta drákói szigorral büntetni a renitens szülőket; keservesen fizettek a sok büntetést, mérgökben gyümölcsösömből kivágtak egy egész sor fiatal fát, de azért munkaidőn megsem küldöttek fel gyermeköket.

Ők maguk a parasztok adták meg javaslatomhoz az eszmét, mondván: „Telen szívesen küldjük akár 18 éves korukig, csak nyáron engedjék, hogy használhassuk a gyermekeinket.”

Jelenlegi közoktatásügyi miniszterünk a népnevelés épületét nem kontárokkal, hanem valódi mesteremberekkel akarja felépíttetni. Azért a népiskolai törvény revíziója előtt hallani akarja a tanítók véleményét. Ez az igazi egészséges, gyakorlati felfogás.

Hiszen a haza bölcse Deák Ferencz, mondotta egyik beszédében: „A mely törvény a gyakorlati életnek meg nem felel, mely a törvényt szenvedő nép viszonyaihoz nem alkalmazkodik, az nem végrehajtható; ha nem végrehajtható, eldobandó, vagy újjal pótolandó.”

Hogy pedig az 1868. évi törvény nem felel meg a nép viszonyainak, azt minden falusi tanító tudja. Legelső, amit megváltoztatni kellene és a földművelő nép viszonyaihoz alkalmazni, a tanító leszállítása 8 hónapra 6-ra; de hogy a tananyag mégis bevezethető legyen,

legyilkolástól, mert szerelmes volt a család egyik leányába, aki ugyan őt számba sem vette, de azért Dobra az ő kedvéért megvédelmezte a családot és közelebbi rokonait.

Az őrcsapat eltávoztával az oláhság a várost előzőnli s kezdetét veszi a rablás és gyilkolás. Kirabolják a kinstári épületeket is, az aranybeaváltóban mintegy felmilliónyi értékű aranyat kerítenek kézre; kirabolják a református és róm. kath. templomot s ezeket is folgyuttják.

A menekülők a szomszéd falu mellett, Petrozsánánál eltorlaszolva találják az utat s minden irányban fegyveres oláhok veszik őket körül. A férfiak fegyverrel akarnak utat törni, a nők rimánkodva kérik őket, hogy egyezzenek ki az oláhokkal. Ezek bántatlanságot ígérnek, ha fegyverüket leteszik. Végre megkötik az egyezséget, mely szerint a magyarok fegyverüket átadják s az oláhok kötelezik magukat, hogy fegyverükkel együtt bántalom nélkül Gyulafehérvárra kísérik.

Végzetes tévedés és hiba volt bizni a rablásra vágyó és vért szomjazó vadállatias tömeg hitében, amit drágán, életével fizetett meg a menekülők jóhiszemű serege.

A fegyverátadás után foglyokul kísérik őket alább a szomszédos Preszáka faluig. Ott elesteledvén, egy ázott tarlóföldre terelik őket éjjeli szállásra, ahol a hideg fagyon éjjel a nedves földön kellett hálniok.

Éjfeltájban megérkezik a főbujtató, a szörnnyeteg Dobra is Zalathnáról s kiadja bizalmasának azt a rendeletet, hogy a foglyokat mind egy szálíg ölje le.

A rablásra vágyó tömeg még az éj leple alatt megrohanja a szerencsétleneket, megfosztják őket pénzüktől, ékszereiktől, letépik még ruhájukat is s hajnalban

főterelik őket az utra a tovább való utazás ürügye alatt. Itt aztán — írja Szilágyi Farkas — egyik tribun vezényszavára minden oldalról örvöldözni kezdetek a foglyokra s lándzsákkal, dorongokkal, veszállakkal, fejszékkel, nyársakkal kezükben rohanják meg őket, a 800 embert, és kezdetét veszi oly irtóztató mészárlás, melyhez hasonló aligha történt még a földön. Kegyelmet nem adnak senkinek, a cseccszopó gyermeket sem kímélik. Még szerencsésnek volt mondható, kit golyó talált, vagy kinek lándzsa furódott szívébe és meghalt, mert százan meg százan valának olyanok, kik összemarcangolt testtel, összetört tagokkal órák hosszáig vívódtak a halállal. Két óra hosszáig tartott ez az irtóztató mészárlás, amely után az orgyilkos rablók szerzett zsákmányukkal a hegyek felé elvonultak.

Az öldöklés végeztével a nem halálosan sebesültek a hullák közül kibontakozva, mintegy százan levánszorgtak a szomszédos Metesdig, ahol az emberszerető, nemes szívű görög nem egyesült pap, Urszu János vette védelmébe és kísértette be őket Gyulafehérvárra.

A preszákai vérfürdőnek 645 magyar ember lett áldozata. A hullák egy részét napok multával a preszákai bíró temettette el három nagy sirgödörbe, a többi a vadállatok falták föl s csontjaikat a hó ta karta el.

A zalathnaiak kegyetlen legyilkolásának ez a rövid története, melynek adatait ama hiteles tanukihallgatás állapította meg, melyet a bécsi kormány intézkedésére Náhlík János császári királyi százados a helyszínén végzett 1851-ben.

Azt a helyet, ahol az áldozatok porladoznak, lassan-

ként művelés alá fogták. Lukács Béla éveken át hiába törekedett megvéteni a helyet; midőn megsértették az oláhok, hogy kinek akarják megvenni, az eladást megtagadták. Végre a zalathnai helyierdeku vasut építéskor kisajátították ezt a területet is és Lukács Béla volt kereskedelmi miniszter a husz méter hosszú és hat méter széles sírhalmra díszes kömenléket emeltetett, melyet ez év augusztus 11-én szenteltek föl esőndes egyházi szertartással.

Lukács Bélát ahhoz a sírhoz gyászos emlék csatolja. Atyja, anyja, őt testvére nyugosznak e sírban, vagy a másik kettő alatt. Ő maga is ott feküdt egy felszázaddal ezelőtt a lemészároltak közt, de a kaszás oláh nem jól irányította torkának a csapást s száraz dajkaja, egy hunyadmegyei magyar leány, a mészárlás után szerencsésen elmenekült vele, noha maga is rutul össze volt vagdalva.

*

Ami 1848 őszén az Ompoly völgyében a hegyek közt nagy tömegben történt: ugyanaz sokszorosan ismétlődött a nem sokkal alább fekvő híres bortermező Erdélyi Hegyalján, ahol a magyarságnak kegyetlen vérontó zsarnoka és kiirtója Axszente Szevér, a balásfalvi prefekt volt.

Ez égette föl Nagy-Enyedet ez irtotta ki válogatott kegyetlenséggel a hegyaljai magyarságot. És ez az ember maig is szabadon jár-kezel s huz hatszáz forint évi nyugdíjat, melyet a magyar állam 1867-ben az osztrákoktól vett át s fizet neki maig is.

Ime a magyar zsarnokság és a nemzetiségek elnyomatása!

(Bp. H.)

Sz. L. dr.

sőt jobban feldolgoztassék és megemésztessék, a tankötelezettség idő felemelendő lenne a mindennapi iskolában.

Még pedig, mivel a 6 éves falusi gyermek szellemileg nagyon fejletlen, a tankötelezettség a 7 életév betöltésével venné kezdetét és tartana a 15 ik életév végéig. (Folytatása következik.)

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.**

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szuki és Hedvig okleveles tanítónőt a verespataki általi elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Lázár István** Bethlen-főtanodai tanár, Nagyenyed városának képviselői tagja, megyebizottsági tag, lapunk belső dolgozó társa, tegnap töltötte be nagyenyedi sikeres működésének 10-ik évét. Ez alkalommal jó barátai, városunk számos előkelősége és a „Közérdek” szerkesztősége felhasználták arra, hogy őt üdvözöljék és neki szerencsekívánataikat kifejezzék. Estve díszes társaság gyűlt össze vendégszerető házában, és a fényes lakoma alatt szép felköszöntőkben üdvözölték őt, kedves nejét és családját. Munkatársunknak mi is őszinte szerencsekívánatainkat tolmácsoljuk, melyhez bizonyára hozzájárulnak t. olvasóink is, kik Lázár cikkében oly gyakran gyönyörködnek és találnak azokban oly sok élvezetet.

— **Közügyülés.** Vármegyénk őszi rendes közgyűlését a tegnapi napon tartotta meg. A közgyűlésen a megyebizottsági tagok igen szép számban jelentek meg, ami avval is indokolható, hogy több választás volt napirenden. Részletes tudósításunkat a közgyűlés lefolyásáról jövő számunkban hozzuk, itt még csak felemlítjük, miszerint járási szolgabíróvá Zalányi Farkas k. gyakornok, pénztári ellenőrré Gidófalvy Ödön okl. jegyző választották meg, mindkettőt szavazattöbbséggel. Elnöklő főispán Málnási Károly vármegyei alszámvévőt tiszt. főszámvévővé nevezte ki.

— **Választmányi ülés.** Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület október hó 30-án délután 4 órakor Gyulafehérvárt a városház tanácstermében választmányi ülést tart.

— **Porosz disztlépés a hadseregben.** A közös hadsereg és a honvédség összes csapattestjeihez most érkezett le a hadügyminiszter, illetőleg a honvédelmi miniszter rendelete, melylyel elrendelék a porosz paradéplépés betanítását az eddig divott ünnepi disztlépés helyett. A porosz lépés főjellege a láb merev kinyújtása, míg eddig a térdnek szerfölött magasra emelése volt alkalmazásban. Az újítás folytán kisebb fáradság mellett sokkal nagyobb hatást lehet elérni.

— **Államvasuti kezelőnői állások.** A magyar kir. államvasutaknál a kezelőnői állásokra régebbi folyamodások folytán előjegyzettek száma oly nagy, hogy ezen állások aránylag csekély számánál fogva a beállható szükséglet évekre fedezve van. Minthogy ugy a kereskedelemügyi miniszterhez, mint az államvasutak igazgatóságához folyamodások folyton nagy számmal érkeznek, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy mindaddig, míg a már előjegyzésben levő jelöltek elhelyezést nem nyernek, a kezelőnői állásokra beérkező folyamodványok — minden érdemleges tárgyalás nélkül — folyamodóknak egyszerűen visszaadassanak; ha pedig a már előjegyzett jelöltek elhelyezve lesznek, a további üresedések nyilvános pályázat útján töltsenek be. Ily körülmények közt bizonyára az illetők saját érdekében is áll, hogy az előre látható czéletalan kérvényezés költségtől és fáradságtól magukat megkímélik.

— **Erdélyiek találkozó helye.** Mint értesülünk, Lantos közkedvelt és ismert vendéglős Budapesten Dalszínház utca 8. szám alatt (a m. kir. Opera mellett) fényesen berendezett erdélyi vendéglőt nyitott. Erdély egyik legkitűnőbb szakácsnéja készíti naponta a legjobb erdélyi ételeket és különlegességeket, borai pedig kizárólag Teutsch B. József cs. és kir. udvari szállító segesvári pinczészetéből valók. Az árak rendkívül olcsók s a kiszolgálás a lehető legpontosabb. Aki Budapestre utazik, ne mulassza el ezen gyönyörű éttermet meglátogatni.

— **A századot temetjük** — de vigan. Ez a negyed az ó utolsó kenete. Aki velünk tart, az a zimankós télen se fog fájni. A Pillangó mindig derült és kedély-melegséget áraszt nemcsak a réten nyáron, de az esős őszi napokon, sőt a borongós télen át is a szobában. A nevetés, a kacagás a legkitűnőbb fűtőszert, egyszerűsmind a leghathatósabb szerszám is. Aki sokat nevet, az soká is él. Egy olasz közmondás szerint minden kacajjal egy-egy szöveget huzunk ki a koporsóinkból. A nevetés éltet és melegít. Egy renfelés, mily hallatlan olesó! — csak egy forint egész a század végéig 14 pirulával, de pirulás nélkül használható. Akik a gyönyörű képeket és a jó élceket szeretik, azok a Pillangót bizton megrendelik. Még a legkorábbi reggeli órákban sem haragszunk, ha előfizetést hoznak. Elvünk: mindig mosoly és jó kedély. Lakásunk a régi. Ha új házat épít-

tetünk, régi fészünkhez azért hűek maradunk. A gyengebbek kedvéért újra ide iktatjuk: Budapest, VI. Teréz-körút 35. A postautalványon nem muszáj viczezeteket is küldeni. A „Pillangó” előfizetési ára egész évre csak 4 frt, fél évre 2 frt.

— **A legújabb kor** minden igényeinek megfelelő jó és megbízható órák és szép, valódi arany és ezüst ékszerrek rendkívül dús választékban és olcsó árban Erős Gyulánál Nagy-Szebenben kaphatók. Kinnek lapunk mai számában levő hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A Magyar Könyvtár** októberi füzetét ismét abban az üdvös, kipróbált irányban gazdagítják e derék vállalatot, amely annak vezetésében eddig is nyilvánult. Egyfelől a modern, másfelől a régi magyar irodalom munkáit teszi olcsó áron hozzáférhetőkké, s az idegen irodalmakból is a legjobbat nyújtja. Az új magyar beltriszitika művelői közül ezuttal Kóbor Tamás jelenik meg a fővárosi életből vett néhány nagyhatású elbeszéléssel, melyekben a kiváló novellista erős jellemző ereje és elbeszélő művészete fényesen nyilvánulnak. Angyal Dávid, egyik legnagyobb képzettségű történetírónk, Bethlen Gábor Életével-gyarapítja a „M. K.” történelmi monográfiáit, teljesen kimerítő képét adva a nagy erdélyi fejedelem küzdelmeinek. A kiadó-czég, nem tekintve a füzetek rendkívül csekély árát, ezt a munkát is számos képpel illusztrálta. A régi magyar irodalomnak egyik legbecesebb kincsét nyújtja a 130. füzet: Kazinczy Ferenc válogatott leveleit, melyek oly élelken világitják meg a nagy nyelvújító működését és egész korát. E füzetet Váczy János szerkesztette, aki erre, mint az akadémia hasonló nagy gyűjteményének szerkesztője, a legilletékesebb volt. A külföldi irodalmi közül ezuttal a dán van soron. Moeller M. Ottó „Aranycsináló”-ja, melyet Szerdahelyi Sándor fordított egyike a legérdekfeszítőbb utopisztikus regényeknek, melyeket az utóbbi évtizedek termettek. A regény hőse feltalálja annak módját, hogyan lehet a legolcsóbb anyagokból aranyat gyártani, és Moeller rendkívül lebilincselően mondja el, mennyi viszontagság után lesz e találmány közkinccsésé és mily felfordulást idéz elő a társadalmi és gazdasági viszonyokban. — A „Magyar Könyvtár” 15 krajczáros füzetének teljes jegyzékét küldi meg a kiadóhivatal: Wodiáner F. és Fiai, Budapest, Andrássy-ut 21.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Szám 585.

1899.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróóság 1899. évi Sp. 150/3. számú végzése következtében Müller Mihály ügyvéd által képviselt a nagyenyedi kiegészítő javára Bellovári György elán 300 frt s jár. erejéig 1899. évi aug. hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 927 frtra becsült 140 veka, buza, 1 hombar, 2 kazal széna, 2 kazal szalma, 1 lószekér, 4 ököszekér és 4 sertésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak. Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbíróóság 1899. évi V. 254/3 számú végzése folytán 300 frt tőkekövetelés, ennek 1898. évi július hó 9. napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 55 frt 35 kban bíróság már megállapított költségei erejéig Cseke-

lakán végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközölésére 1899. évi november hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Ameenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Maros-Ujvárt, 1899. évi október hó 19. napján.

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó.

1972 1-1

Sz. 3762/1899.

kig.

Hirdetmény.

Alulirt városi tanács közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező s Abrudbányán a Ferencz József téren lévő ugynevezett „Detonáta” szállodát és a hozzá tartozó „Csetátýe” korcsmát 1900. évi január 1-től kezdve három egymásután következő évre nyilvános árverés útján haszonbérbe kiadja.

Kikiáltási ár 2500 frt.

Az árverés 1899. évi november 21-én délelőtti 10 órakor fog a polgármesteri irodában megtartatni.

Fentjelzett napig a bérletre vonatkozólag írásbeli zárt ajánlatok is elfogadottnak 10% bánatpénz melléklésével.

A szálloda áll: üzlethelyiség, kávéház, étterem, táncsterem, színelőadásokra is berendezve, külön szoba és 11 vendégszobából, istálló, színek, honyha, pinczék és nagy udvarból.

Bővebb felvilágosítást a polgármesteri hivatal ad.

Abrudbánya, 1899. október hó 20-án.

B. Boér Béla,

polgármester.

1973 1-3

Sz. 3762/1899.

kig.

Pályázati hirdetés.

Abrudbánya rendezett tanácsu bányaváros tanácsánál üresedésbe jött irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket f. évi november hó 25 ig annál inkább nyujtsák be, mivel a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

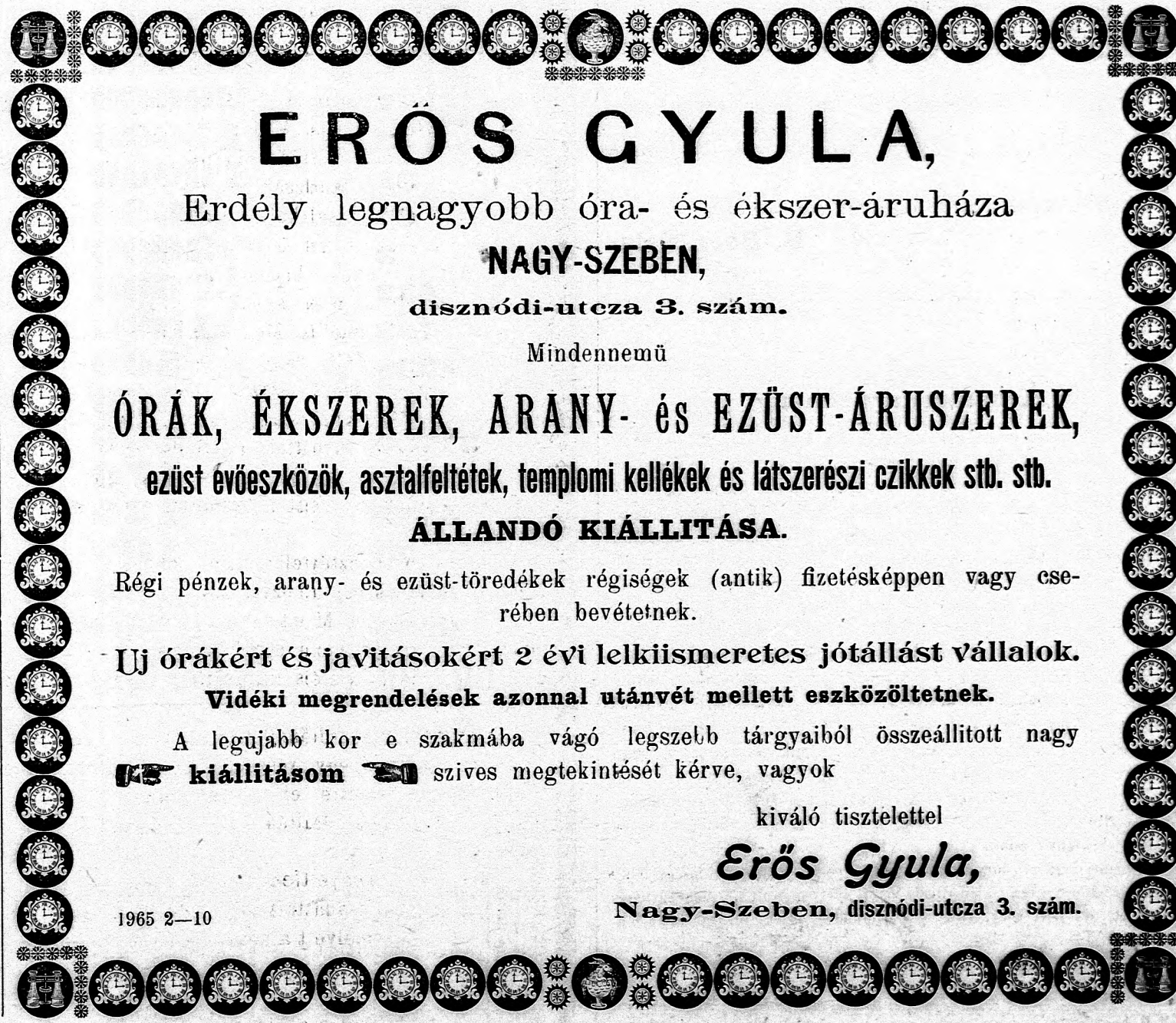
Ezen állás javadalmazása 500 frt évi fizetés és 8 ürköbméter tűzifa.

Abrudbánya, 1899. október 20-án.

B. Boér Béla,

polgármester.

1974 1-3

ERŐS GYULA,

Erdély legnagyobb óra- és ékszer-áruháza

NAGY-SZEBEN,

disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű

ÓRÁK, ÉKSZEREK, ARANY- és EZÜST-ÁRUSZEREK,

ezüst évszékzők, asztalfeltétek, templomi kellékek és látszerési cikkek stb. stb.

ÁLLANDÓ KIÁLLITÁSA.

Régi pénzek, arany- és ezüst-töredékek régiségek (antik) fizetésképpen vagy cserében bevételnek.

Új órákért és javításokért 2 évi lelkiismeretes jótállást vállalok.

Vidéki megrendelések azonnal utánvét mellett eszközöltetnek.

A legújabb kor e szakmába vágó legszebb tárgyaiból összeállított nagy **kiállításom** szives megtekintését kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Erős Gyula,

Nagy-Szeben, disznódi-utca 3. szám.

1965 2-10

ELADÓ

a Várszeg-utca 99. sz. alatti ház a hozzátartozó kerttel, egy szántóföld közel a városhoz és egy szőlő.

Bővebb felvilágosítást ad **Fejérvary Károlyné** tulajdonos, Várszeg-utca 99. szám alatt.

2-3 1966

17549—1899.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye alispáni hivatalánál Nagy-Enyeden az egyik **vármegyei huszár állás**, mely 290 (kétszázkilenczven) frt évi fizetés, 40 (negyven) frt lakbér és 60 (hatvan) frt ruhaátalánnyal javadalmaztatik, üresedésbe jövén, annak betöltésére pályázat hirdettetik s felhívják pályázni kívánók, mikép katonai szolgálatukat kitüntető s lehető más bizonyítványokkal ellátott folyamodványukat folyó évi **november 30-ig** hozzám küldjék be.

Alsófehér vármegye alispánja.

Nagy-Enyeden, 1899. október hó 20-án.

1967 2-2

Csató János,
kir. tanácsos, alispán

Sz. 3762/1899.

kig.

Pályázati hirdetmény.

Abrudbánya rend. tan. bányavárosnál üresedésbe jött városi **állatorvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást megnyerni óhajtják, a szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket f. évi **november hó 20-ig** bezárólag annyival inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása 500 frt havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi fizetés; 30 kr nappali, 50 kr éjjeli látogatási díj, szarvas marha és sertés után 10 kr, juh és kecske után 5 kr, borju után 5 kr, bárány és gidó után 2 kr, vaddisznó után 10 kr, őz után 5 kr, kisebb vad után 2 kr husszemle díjak.

A legelőre először hajtott marhák megvizsgálásáért 5 kr.

A város külterületén a díjakat kétszeresen számíthatja fel és ezen kívül fuvardíjban is részesül.

Abrudbánya, 1899. október hó 20-án.

1975 1-3

B. Boér Béla,
polgármester.

324. szám.

1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a felvinezi kir. járásbíróság 1899. évi V. 130. számú végzése következtében dr. Varnay Ferencz ügyvéd által képviselt Rothbart Ignác javára Erezmann Ignác ellen 115 frt 31 kr s jár. erejéig 1899. évi augusztus hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás után felülfogalt és 357 frt 10 kr-ra becsült következő ingóságok, u. m.: festett butor, fali ingaóra, üres hordók, tehén, ruhanemű stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a felvinezi kir. járásbíróság 1899. évi V. 130./2 számú végzése folytán 115 frt 31 kr tőkekövetelés, ennek 1899. évi május hó 13. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig bíróság már megállapított költségei erejéig végrehajtást szenvedő lakásán Sz.-Kocsárdon leendő eszközölésére 1899. évi november hó 6. napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Felvinez, 1899. évi október hó 26-ik napján.

1976 1-1

Wolf Sándor,
kir. bírósági végrehajtó.

Az 1895. évi caira s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csúszos bántalmái, u. m. **köszvény, csúz, reuma, ischias, asthma** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: **Török József** ur gyógyszerárában, Király-utca 12. és **dr. Egger A.** ur gyógyszerárában, Váci-körút 17. szám. Ugy szintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ugyintén Alvinczen

TELEGDY FERENCZ gyógyszerésznél.

1970 1-10

1484—1899.

k. b.

Hirdetmény.

A keresk. m. kir. miniszter ő nagyméltósága 63707—99. sz. a kelt rendeletével a tordanagyszében-brassói állami közút 71—77. km szakasza áthelyezéséhez Alvincz község határában elfoglalandó földterületek kisajátítása iránti eljárást engedélyezvén: a kisajátítási eljárást d. e. 9 órai megkezdési idővel és Alvincz község házáznál való összejövetelel helylyel f. évi **november hó 15-ikére** tűzöm ki.

Miről érdekeltek azzal a megjegyzéssel értesítetnek, hogy a vonatkozó kisajátítási terv és összeírás a 'örvényeszerű 15 napi közszemlére Alvincz község házáznál vannak kitéve, ahol azok a tárgyalás napjáig a hivatalos órákban betekinthetők.

A kisajátítási terv megállapítása felett az eljárás során akkor is érdemleges határozat lesz hozva, ha az eljárásra az érdekeltek részéről senki sem jelenik meg

Alsófehér vármegye közigazgatási bizottságától.
Nagy-Enyeden, 1899. október 22-én.

Zeyk Dániel,

1969 2-2

főispán, a közíg. bizotts. elnöke.

Legnagyobb nyeremény

Legszerencsésebb esetben

1.000,000 KORONA.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona

1	Jutalom	600000
1	nyer.	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt } utánvételezni kérem }
postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

Az ötödik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem sokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyeremény**

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyek szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves minél előbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I. oszt. eredeti sorsjegyet 6.— frt

" fél " " " " 3.— "

" negyed " " " " 1.50 "

" nyolczad " " " " —.75 "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. évi november hó 16. és 17-ig,

mely napon a huzás van,

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

1933 4-6